

A MANIPULÁCIÓ TUDOMÁNYA

Kivaghy Krisztián

A
MANIPULÁCIÓ
TUDOMÁNYA

TANKÖNYV A KÖZÉPISKOLÁK
2. OSZTÁLYA SZÁMÁRA.

BBS-INFO, 2003.

Szerkesztette: Kivaghy Krisztián

Minden jog fenntartva! A könyv vagy annak oldalainak másolása, sokszorosítása csak a kiadó írásbeli hozzájárulásával történhet.

A könyv nagyobb mennyiségben megrendelhető a kiadónál: BBS-INFO Kiadó, 1630 Bp. Pf. 21.
Tel.: 407-17-07

ISBN 963 86288 8 X

Kiadja a BBS-INFO Kft.
1630 Budapest, Pf. 21.
Felelős kiadó: a BBS-INFO Kft. ügyvezetője
Készült a Kinizsi nyomdában
Felelős vezető: Bördős János

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	9
2. A manipuláció-tudomány alapfogalmai..	11
3. A manipuláció rövid története	16
4. A tudományos manipuláció kialakulása .	19
5. A tudományos politikai manipuláció mechanizmusa.....	21
6. Az otromba és a kifinomult manipuláció közti különbség.....	30
7. A manipuláció és a nép	35
8. A fejlett manipuláció	42
9. Az etípusos tüdőgyulladással kapcsolatos manipuláció	49
10. Az etípusos tüdőgyulladással kapcsolatos objektív tájékoztatás.....	52
11. A tájékoztatás, hírközlés, média-megjele- nés és intézkedések aránytalansága	70
12. A manipuláció jellemzőinek felismerése .	77
13. Az etípusos tüdőgyulladás és a szélesebb vezetőréteg.....	81
14. A betegséggel kapcsolatos manipuláció céljai és jellemzői	84

15. A híren, tudósításon, közlésen belüli egyoldalú beállítás	89
16. A betegséggel kapcsolatos manipuláció levezető szakasza	100
17. A manipuláció határai – a média hatalma	103
18. A betegséggel kapcsolatos manipuláció minősítése	109
19. A komplex manipuláció minősítése és tanulságai	112
20. Az alulinformáltság, az informáltság és az objektív tájékoztatás közti különbség	117
21. Gipsz Jakab átlagos, részlegesen informált budapesti lakos kivonatos elmékedései	120
22. Az objektív tájékoztatás hiányának okai	132
23. A manipuláció elhanyagolható mellékhatásai a társadalomra	139
24. A manipuláció és technikai fejlődés	142
25. A nyílt manipuláció és J. D. Covac munkássága	146
26. Befejezés	152

*E könyben leírtak nem más,
mint kitaláció.
A valósággal való hasonlóság
csupán a véletlen műve.*

1. Bevezetés

Tisztelt tanuló ifjúság, ez a tankönyv, és tantárgy még öt évvel ezelőtt nem létezett. A politikai manipuláció bár létezett, de szégyellni, és titkolni való tudománynak tartották, így nem lehetett közismert és oktatott. Elsősorban J. D. Covac a zseniális gondolkodó érdeme, hogy napjainkra a politikai manipuláció megszabadult a negatív előítélettől és végre nyíltan szabadon beszélhetünk róla, sőt oktatásával elősegítjük fiataljaink szellemi fejlődését.

J. D. Covac dolgozta ki a nyílt manipuláció elméletét, melyben rávilágított, hogy a manipuláció szükséges és kikerülhetetlen, ezért ugyanolyan nyíltan kell kezelni, mint bármely más társadalomtudományt. A politikai manipuláció-tudományának korunkban felgyorsult fantasztikus fejlődése cáfolja azon kétkedőket, akik jelenlegi demokratikus gazdasági-társadalmi rendszerünket, valamint azt

igazoló társadalomtudományunkat fejlődésre képtelennek tartják. Íme az új tudomány, amelyik perspektívát ad társadalmunknak és megújítja a társadalomtudományunkat. Fejlődésünk azon szakaszába léptünk mikor leomlanak a tabutémák, világunk nemcsak szabad, de őszinte is. Tankönyvünk utolsó negyedében visszatérünk J. D. Covac munkásságára és a nyílt manipulációra, de most ismételjük át, amit a manipulációról középfolkon tudni kell.

2. A manipuláció-tudomány alapfogalmai

A politikai manipulációt két nagy részre oszthatjuk. Egyrészt van az állandó folyamatos, permanens manipuláció, amelyik célja és feladata elsősorban a társadalmi-gazdasági rendszer elfogadtatása. Másrészt van az akciószerű manipuláció, amely célja és feladata egy nagyobb intézkedéscsomag, törvénycsomag, szövetségkötés, háború, külpolitikai, belpolitikai stratégia, pénzügyi manőver stb. elfogadtatása – tehát egy politikai (szellemi) termék elfogadtatása. Másképpen: a vezető elit népszerűtlen döntésének, véleményének elfogadtatása a politikai manipuláció célja és feladata.

A társadalmi-gazdasági rendszer elfogadtatása és az akciószerű manipuláció összefügg, mert sokkal könnyebb egy akciót elfogadtatni, amennyiben a rendszer is elfogadott. E tankönyvben elsősorban az akciószerű mani-

pulációról lesz szó – a rendszer elfogadtatásáról harmadik osztályban fogtok tanulni.

A politikai manipuláció három tényezőből áll – a manipulálóból, azaz a vezető csoportból – a manipuláció tárgyából, azaz a politikai termékből – és a manipuláltakból, amit a tudomány két részre oszt: a szélesebb vezetőrétegre és az ismeretlen tömegekre, más néven, a népre. A szélesebb vezetőréteg fogalmával első osztályban ismerkedtünk meg, kérlek titeket, ismételjétek át ezeket az ismereteket. Röviden emlékezve: többek közt, az eliten kívüli politikusok, a médiavezetők, ismert közszereplők, ismert nyilatkozó szakértők, intézményvezetők, akik szélesebb vezetőrétegbe tartoznak.

Sikertelennek nevezhető a manipuláció amennyiben a manipuláció tárgyát a manipuláltak megtagadják, egyértelműen elutasítják, nem hajtják végre.

A politikai manipuláció alapeszközei (módszerei) a következők.

1. Egyoldalú beállítás, mikor az adott politikai terméket, közügyet egyoldalúan találják, elemzik. Nem teljes hazugságról,

hamisításról van szó – ez az otromba manipulációra jellemző.

2. Tabu téma (eltussolás, elkenés, részleges elhallgatás), azaz olyan politikai termék, közügy, amellyel jelentőségénél jóval kisebb mértékben foglalkoznak, elemeznek. Természetesen nem teljes elhallgatásról van szó – ez az otromba manipulációra jellemző.
3. Elterelő manőver. Célja, hogy az adott politikai termék, közügy fontosságáról elterelje a figyelmet. Az elterelő manőver általában egy fordított tabu téma, vagyis egy viszonylag jelentéktelen ügy felpumpálása, a közfigyelem központjába tartása. A felpumpálás nemcsak a figyelemelterelésre alkalmas. Mindenféle figyelemfelkeltés, reklám, sztárolás alapja a felpumpálás, közfigyelem maximális felkeltése.
4. Zavarosság. Célja a tisztánlátás elhomályosítása, a bizonytalanság fokozása.
5. Feszültségoldás. A sikeres manipuláció lényeges eleme a megfelelő feszültségoldás. A permanens feszültségoldás elemei,

mint: szólásszabadság, újságírói szabadság, kisebb tüntetések, sztrájkok lehetősége, szabad tréfálkozás, hatalmi csatározások stb., a polgári rendszer termékei. A tudatos és akciószerű feszültségoldás azonban már a tudományos manipuláció érdeme.

Az alapeszközök persze összefüggnek, kiegészítik egymást. Ezek a rendszer elfogadásnak – mind az akciószerű manipulációnak – az alapeszközei.

Természetesen az alapeszközök további módszerekre bonthatók, (mint például: ellenségkép, ismételtetés, a probléma érintése, a nép megosztása, látszatintézkedés stb.), és ezek az alcsoportok tagolódnak a sok ezer konkrét manipulációra. A manipuláció lényege éppen a variációk hatalmas számában rejlik. Hasonlással élve: a rejtvényfejtő attól még nem találja ki a rejtvényt, hogy tudja milyen rejtvénytípusok, vannak.

A manipulációt a következőképp is kategorizálhatjuk:

- világközpontilag irányított, világkiterjedésű manipuláció.

- világgözpontilag irányított, helyi (országos) manipuláció.
- országos, központilag irányított, országos, vagy helyi manipuláció.
- spontán, szenzációkeltés célzatú, médiagerjesztett, világ manipuláció.
- spontán, médiagerjesztett, országos, vagy helyi manipuláció.
- spontán helyi vezetők által gerjesztett, helyi manipuláció.
- spontán, helyi intézmény által gerjesztett, helyi manipuláció.

Az egyéni, kisközösségi, üzleti és egyéb manipulációk elemzése nem tartozik e tananyag keretébe.

3. A manipuláció rövid története

Az őskori, ókori társadalmakban egyszerű manipulációs eszközöket használtak a vezetők, vezető csoportok. Például elhitették, hogy az uralkodót az Isten nevezte ki, vagy ő maga az Isten. Ehhez a manipulációhoz ritkábban egy vallást, ideológiát gyártottak, általában azonban csak meglovagolták, ráépültek a meglévő vallásra. Itt jegyeznénk meg: a manipuláció tudományát nem érdekli a manipuláló hite, csak a manipuláltak, hitét, elfogadását vizsgálja. Folytatva: a nép – beleértve a szélesebben vett vezetést – azonban felvilágosodott, és az egyszerű manipulációs módszerek bukásra ítéltettek, nem fogadták el az uralkodó, isteni eredetét. Ezután elmaradt az uralkodó isteni eredetének hite, de a vallásra, az ideológiára épülő manipuláció megmaradt. A vallásra, ideológiára támaszkodó manipuláció egészen napjainkig fennmaradt, de más módszerek fokozatosan kiszorítják, jelentősé-